

BÀI 15:

**ĐIỀU KIỆN PHÁT SINH,
PHÁT TRIỂN CỦA SÂU, BỆNH
HẠI CÂY TRỒNG.**

ĐIỀU KIỆN PHÁT SINH, PHÁT TRIỂN CỦA SÂU, BỆNH HẠI CÂY TRỒNG

I. Nguồn sâu, bệnh hại

II. Điều kiện khí hậu, đất đai

III. Điều kiện về giống cây trồng và chế độ chăm sóc

IV. Điều kiện để sâu, bệnh phát triển thành dịch

I. Nguồn sâu, bệnh hại

• **Sâu hại:** là **động vật** không xương sống, thuộc ngành chân khớp, chuyên gây hại cây trồng.

• **Bệnh hại:** là sự biến đổi về mặt hình thái và chức năng sinh lí của cây trồng do **ngoại cảnh hoặc VSV** gây nên.

VD: - Sâu tơ hại rau, sâu vẽ bùa, sâu xám, rầy nâu...
- Bệnh rỉ sắt, cháy lá ngọn, héo rũ do vi khuẩn...

RẦY NÂU HẠI LÚA

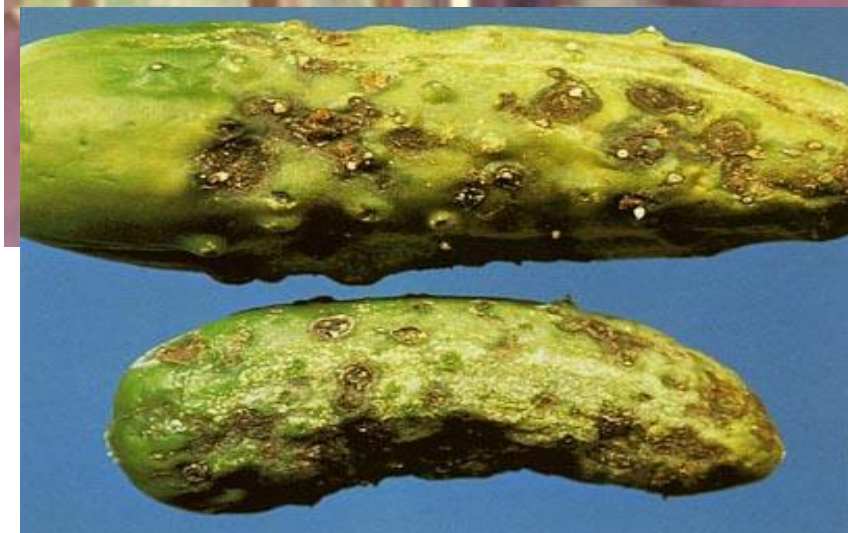

Sâu vẽ bùa

Bệnh héo rũ ở cà chua

Bệnh ghẻ ở dưa

Bệnh thán thư ở dưa leo

Bệnh thối nhũn ở rau cải

đồng

1. Nguồn sâu, bệnh hại

- Có trên đồng ruộng: Trong đất, bờ ruộng, bụi cỏ...
- Có trên hạt giống và cây con bị nhiễm sâu, bệnh.

Cần làm gì để ngăn ngừa sâu, bệnh phát triển?

- Cày đất, ngâm đất phơi ải

Tác dụng: Diệt trừ nấm, trứng, nhộng gây hại

- Phát quang bờ bụi rậm, vệ sinh đồng ruộng

Tác dụng: làm mất nơi cư trú, cản trở và gây khó khăn cho sự phát triển của sâu bệnh 🏠

- Luân canh cây trồng

Tác dụng: Cắt đứt nguồn thức ăn của sâu, bệnh

- Dùng giống sạch bệnh, có sức đề kháng cao, xử lý hạt giống trước khi gieo trồng.

II. Điều kiện khí hậu, đất đai.

Phiếu học tập

Các yếu tố ảnh hưởng	Ảnh hưởng tới sâu, bệnh	Biện pháp khắc phục
1.Nhiệt độ môi trường		
2. Độ ẩm không khí, lượng mưa		
3. Điều kiện đất đai		

II. Điều kiện khí hậu, đất đai.

1. Nhiệt độ môi trường.

- Ảnh hưởng trực tiếp đến sâu hại và quá trình xâm nhập, lây lan của bệnh hại.
- Giới hạn sống: **10- 52⁰C**
- Thuận lợi: **25-30⁰C**

II. Điều kiện khí hậu, đất đai:

2. Độ ẩm không khí, lượng mưa.

- Ảnh hưởng trực tiếp đến sinh trưởng, phát dục và lượng nước trong cơ thể sâu hại.
 - Ảnh hưởng gián tiếp đến sự phát sinh, phát triển của sâu thông qua nguồn thức ăn.
- Độ ẩm cao, mưa nhiều sâu, bệnh nhiều.

Độ ẩm cao

Bệnh đạo ôn

Độ ẩm thấp

Ảnh hưởng của độ ẩm đến sâu, bệnh hại

II. Điều kiện khí hậu, đất đai:

3. Điều kiện đất đai

- Thừa hoặc thiếu dinh dưỡng.
- Ví dụ:
 - + Thừa đạm: Đạo ôn, bạc lá...
 - + Đất chua: Bệnh tiêm lửa...

Bón thừa đạm

Bệnh bạc lá

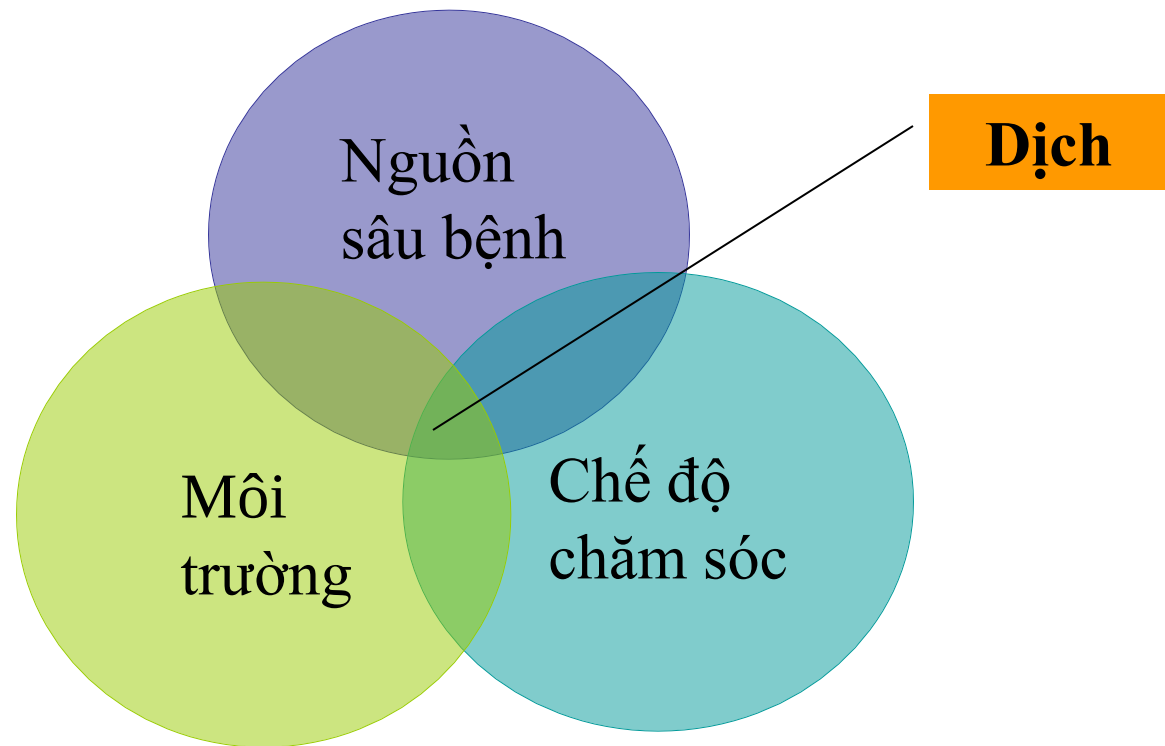

Bệnh đạo ôn

III. Điều kiện giống cây trồng và chế độ chăm sóc

- **Sử dụng giống, cây con bị nhiễm sâu bệnh.**
- **Chế độ chăm sóc:**
 - + Mất cân đối giữa nước và phân bón
 - + Bón nhiều phân hóa học
 - + Ngập úng và nhiều vết xây xát

IV. Điều kiện để phát triển thành dịch.

Củng cố

1. Sâu bệnh phát sinh trên đồng ruộng thường tiềm ẩn ở:

- a. Trong đất, trong các bụi cây, trong cỏ rác.
- b. Trong bụi cây cỏ ven bờ ruộng.
- c. Trên hạt giống, cây con.
- d. Cả a, b, c.

2. Điều kiện để sâu, bệnh phát triển thành dịch:

- a. Nguồn bệnh, có đủ thức ăn, nhiệt độ, độ ẩm thích hợp.
- b. Đủ thức ăn, nhiệt độ, độ ẩm thích hợp.
- c. Đủ thức ăn, nhiệt độ thích hợp.
- d. Đủ thức ăn, độ ẩm thích hợp.

3. Nguồn sâu bệnh hại:

- a. Sâu non.
- b. Trứng, nhộng.
- c. Bào tử nấm, vi sinh vật.
- d. Trứng, bào tử, nhộng, vi sinh vật.

4. Bệnh hại cây trồng là do:

- a. Nấm.
- b. Vi khuẩn.
- c. Vi Rút.
- d. Nấm, vi khuẩn, vi rút.

4. Trồng cây trên những loại đất nào dễ phát sinh sâu bệnh:

- a. Đất thiếu dinh dưỡng.
- b. Đất thừa dinh dưỡng.
- c. Đất chua.
- d. Đất thiếu hoặc thừa dinh dưỡng.

4. Bệnh hại cây trồng là do:

- a. Nấm.
- b. Vi khuẩn.
- c. Vi Rút.
- d. Nấm, vi khuẩn, vi rút.